

# Odločam se in sprejemam odgovornost za svoje odločitve

## Predlog za razredno uro

✍️ Monika Walter



*Tisti, ki se ukvarjamo z mladimi, se premalo zavedamo, kakšno poslanstvo nam je zaupano.*

*Sooblikujemo in krepimo mladostnikovo samopodobo, mlade spremljamo pri osebostnem razvoju in jim pomagamo, da se razvijejo v odgovorne ljudi. Na gimnaziji poučujem slovenščino. Učni načrt mi pušča malo svobode pri obravnavanju učne snovi, vendar kljub temu vedno znova poskušam pri mladih krepiti vrednote.*

**E**na izmed vrednot, ki jo moramo učitelji spodbujati pri mladih, je: odločiti se – pravilno ali napačno – in sprejeti odgovornost za svojo odločitev. Še posebej sedaj, ko živimo v času, ko starši po tekočem traku prevzemajo/mo odgovornost za svoje otroke.

### Cilji:

- razvijati občutek za odgovornost;
- spodbujati odprtost;
- sprejemati kompromise;
- pomagati učencu, da razmišlja o težjih odločitvah.

### Pripomočki:

- sedem plastificiranih listov s črkami: O, D, L, O, Č, A, N, J in E;

- listi v obliki stopal, ki so v treh različnih barvah, na eni strani prazni, na drugi strani pa je napisanih sedem odločitev;
- plastificirani listi z besedami: *priljubljenost, spremembe, odgovornost, strah*;
- košarica z listi, na katerih so napisane različne misli.

### Metode dela:

- motivacijska igra;
- uvodna razlaga;
- individualno delo;
- skupinsko delo.

### Motivacija

Razredno uro/delavnico začnemo z motivacijsko igro *Ali imaš rad svojega soseda*. Igro izvedemo tako, da vsi učenci sedijo v krogu, razen enega, ki

stoji in se postavi pred nekega učenca ter ga vpraša: *Ali imaš rad svojega soseda?* Učenec lahko izbira med dvema možnostma. Če odgovori z *da*, se levi in desni učenec zamenjata, tisti, ki stoji, pa se usede na izpraznjeni stol. Druga možnost je, da učenec odgovori z *ne*. Potem reče: *Rad imam vse, ki ...* Tu ima domišljija prosto pot (*Rad imam vse, ki nosijo očala, ki imajo črtasto majico, ki nosijo copate, ki imajo dolge lase ...*). Vsi nagovorjeni vstanejo in poiščejo drug stol, vendar ne tistega, ki stoji neposredno poleg njih. Tisti, ki ostane brez stola, naslednji postavi vprašanje: *Ali imaš rad svojega soseda?* Cilj igre je, da se vsak trudi, da ne ostane brez stola, zato so učenci motivirani, da se hitro gibljejo. Za motivacijsko igro potrebujemo približno sedem minut; odvisno od tega, kakšno navdušenje vlada v razredu.



Foto: Natasa Pezdir

## Razlaga

Na sredino kroga položim črke O, D, L, O, Č, A, N, J, E. Učence vprašam, katero besedo lahko tvorimo iz danih črk. Sestavijo besedo ODLOČANJE. V rokah držim stopala, ki predstavljajo korake in ponazarjajo hojo. Ko hodimo, se ves čas premikamo naprej, to pa pomeni, da se moramo ves čas odločati. Učencem razdelim stopala. Na sprednjo stran stopal zapišejo besede, ki jih povezujejo z odločanjem. Na zadnji strani stopal pa imajo sedem odločitvev. Odločiti se morajo, katera je najlažja (označijo jo s številko 1), nato jih razporedijo do najtežje, ki jo označijo s številko 7.

Odločitve so lahko:

1. Kaj bom soščolcu/soščolki kupila za rojstni dan?
2. Kateri film si bomo popoldne ogledali s prijatelji?
3. Na katero šolo se bom vpisal/a po končani osnovni šoli?
4. Katero knjigo bom prebral/a med počitnicami?
5. Kakšne prigrizke bom vzel/a v šolo v naravi?
6. Bom najboljšemu prijatelju/najboljši prijateljici povedal/a, da se vidvam z njeno punco/njenim fantom?
7. Kdaj naj doma povem, da sem pri matematiki dobil/a nezadostno oceno?

Individualno delo poteka od pet do sedem minut. Ko zaključijo, začnemo s skupinskim delom. Stopala so namreč treh različnih barv: rumene, rdeče in zelene. Pri deljenju stopal pazim, da razdelim enako število stopal ene barve, tako dobim tri enakomerno porazdeljene skupine. V skupini se pogovorijo, katere besede, ki jih povezujejo z odločanjem, so izbrali. Vsak učenec skupi-



Foto: Petra Duhanov

ni predstavi svojo lestvico težavnosti pri odločitvah. Izmenjajo si mnenja in skušajo doseči skupinsko lestvico od 1 (najlažja odločitev) do 7 (najtežja odločitev). Če pri usklajevanju nastopijo težave, naj izberejo samo tri najtežje odločitve. Za skupinsko delo potrebujemo od pet do sedem minut.

Po skupinskem delu se usedemo nazaj v krog in vsaka skupina predstavi svoje besede, razmišljanje in skupne odločitve. Izzovem jih z vprašanjem: *Zakaj so izbrane odločitve najtežje?* Odločitve delimo na težje in lažje. Lažje odločitve sprejemamo vsakodnevno. Težje odločitve sprejemamo v določenih trenutkih svojega življenja, posledice napačnih odločitev pa so trajnejše. Za poročanje skupin in pogovor z njimi potrebujemo približno deset minut.

Na tla položim besede, ki ponazarjajo posledice naših odločitev. S katero se najbolj strinjamo in zakaj? Besede so: *priložnost, spremenbe, odgovornost, strah*. Z učenci vodim pogovor, ki traja sedem minut. Izhajamo iz danih besed.

## Zaključek

Razredno uro zaključim z mislimi, ki se navezujejo na temo. V košarici imam zložene misli, vsak vzame eno. Glasno preberemo eno ali dve, ju pokomentiramo in uro smiselno zaključimo.

Nekaj misli:

- Odločitve so samo začetek nečesa, kar se še ima zgoditi. Ko se odločamo, se predamo mogočnemu toku, ta pa nas naplavi na kraj, ki si ga v trenutku odločitve nismo niti v sanjah predstavljali. (Paulo Coelho)
- Določamo se z odločitvami. Z njimi oživljamo in osmišljamo besede in sanje. Z njimi

omogočimo, da tisto, kar smo, postane, kar želimo biti. (Sergio Bambaran)

- Kar morate narediti, je, da pridete do točke, ko se odločite, da boste to storili. Resnična preizkušnja je – odločitev. (William Walker Atkinson)
- Namera je tisto, kar naredi človeka; ne slaboten namen, ampak surova odločitev; ne zanesljiv cilj – ampak tista močna in neutrudna volja, ki premaga težave in nevarnost. Volja iz človeka naredi velikana. (Donald G. Mitchell) ■

## Vir

Tacol, Alenka (2010): *10 korakov do boljše samopodobe. Priročnik za učitelje za preventivno delo z razredom*. Celje: Zavod za zdravstveno varstvo.